

Teaching Rhythm & Daf: Masoud Habibi's Style

آموزش
ریتم
داف

شیوه مسعود حبیبی

جلد ۲

برنام آن که هستی نام از او یافت

شیوه مسعود حبیبی

جلد ۲

ریتم = حرکت

Teaching Rhythm & Daf:
Masoud Habibi's Style

Book 2
Rhythm = Movement

سرشناسه	: حبیبی، مسعود، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش ریتم و دف: شیوه مسعود حبیبی = Teaching Rhythm & Daf: Masoud Habibi's Style /
مشخصات نشر	: مسعود حبیبی؛ نت‌نگاری امیرحسین توسلی.
مشخصات ظاهری	: تهران: سارگل، ۱۳۹۸-
شابم	: ج.: مصور، پارتیسیون: ۲۰/۵ × ۲۸/۵ س.م.
	: ج. ۱: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۶۴۳-۰-۸
	: ج. ۲: ۹۷۹-۰۹۰-۱۴۶۴۳-۲-۲
	: ج. ۳: ۹۷۹-۰۹۰-۱۴۶۴۳-۳-۹
	: ج. ۴: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۶۴۳-۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فایا
یادداشت	: چاپ قبلی: مسعود حبیبی، ۱۳۹۳.
یادداشت	: ج. ۱ (چاپ پنجم (اول ناشر): ۱۳۹۸).
یادداشت	: ج. ۳-۴ (چاپ اول: ۱۳۹۸).
مندرجات	: ج. ۱. ریتم = حرکت
موضوع	: دف -- آموزش
موضوع	: Daf -- Instruction and Study
موضوع	: موسیقی برای دف -- پارتیسیون
موضوع	: Daf Music -- Scores and Parts
رده بندی کنگره	: MT۷۲۵
رده بندی دیوبی	: ۷۸۹/۶۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۲۱۲۷۳

حق هرگونه تکثیر برای ناشر و مؤلف محفوظ است.

Teaching Rhythm & Daf: Masoud Habibi's Style

آموزش ریتم و دف شیوه مسعود حبیبی

Author	: Masoud Habibi	مؤلف	: مسعود حبیبی
Publisher	: Sargol Publications	ناشر	: انتشارات سارگل
Notation	: Amir Hossein Tavassoli - Ehsan Emami	نت‌نگاری	: امیرحسین توسلی - احسان امامی
Page Layout	: Sargol (Moharampour)	صفحه‌آرایی	: سارگل (محرّم‌پور)
Publication Year	: February, 2020 (3rd Ed. by Author, 1st Ed. by Sargol Pub.)	نوبت چاپ	: سوم (چاپ اول ناشر) - بهمن ۹۸
Circulation	: 1,000	تیراژ	: ۱,۰۰۰ نسخه
ISMN	: 979-0-9014643-2-2	شابم	: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۶۴۳-۲-۲
Price	: 480,000 Rials	قیمت	: ۴۸,۰۰۰ تومان

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲ ۳۲ ۲۲ ۴۵۳

Table of Contents

فهرست مطالب

Preface (English)	4	مقدمه (انگلیسی)
Preface (Persian)	5	مقدمه (فارسی)
Irregular (Complex) Time Signature	7	میزان لنگ (مختلط)
Six-Four Time Signature (6/4)	10	میزان ۶/۴
Twelve-Eight Time Signature (12/8)	13	میزان ۱۲/۸
Stroke of Ringlets on Membrane	15	ضربه حلقه‌ها به پوست
Six-Sixteen Time Signature (6/16)	18	میزان ۶/۱۶
Triplet	34	تریوله
Sloping Rise and Fall	36	خیز و افت مایل
Seven-Eight Time Signature (7/8)	41	میزان ۷/۸
Sextuplet	48	سیکستیوله
Pre-Stroke with the Left Hand	53	پیش ضربه چپ
Pre-Stroke with the Right Hand	54	پیش ضربه راست
Ornamental Touch with the Right Hand	55	اشاره دست راست
32nd Note (Demisemiquaver)	58	سه لا چنگ

Preface

Positive feedback from Iranian and foreign daf learners and masters on the previous three-volume series entitled “The Modern Method of Playing Daf”, gave me the impetus to compile a more comprehensive and up-to-date series in a more systematic approach. In the new version the shortcomings of the previous books are removed, new signs and symbols are introduced for notation, and a variety of exercises are added to enhance learners’ understanding of and mastery over rhythms.

Inspired by “The Seven Cities of Love” of Attar Neishabouri, the great Iranian poet, the new series has been presented in seven volumes as follows:

Books 1 & 2: elementary level,

Books 3 & 4: intermediate level,

Books 5 & 6: advanced level, and

Book 7: excellent level.

The seventh book is just meant to bring the work to an end, but the fact is that both daf playing and rhythm are endless.

I wish with all my heart that compilation of this new series would be an effective step in familiarizing people around the world with this musical instrument and giving them the chance to play it well and enjoy its enchanting tune. To this end, translation of the book into various languages is provided for foreign learners at www.thedaf.com

Finally, I take the opportunity to thank Ms. Minoos Rezaee for her support in arranging exercises, Mr. Parham Saremi for managing compilation of the series, Mr. Amir Hossein Tavassoli and Mr. Ehsan Emami for note writing, Mr. Shahrouz Moharampour for page layout, Mr. Kourosh Babaei for providing illustrations and the cover design, and my dear friend, Mr. Saeed Alimirzaee, for translating the texts into English and his cooperation in publishing the series.

I hope you will find it useful and enjoy it.

Masoud Habibi

Spring 2016

به نام خالق هستی

توجه روزافزون نسبت به دف و هنر دف‌نوازی در داخل و خارج کشور و استقبال گسترده اساتید و هنرجویان از دوره سه جلدی «شیوه نوین دف‌نوازی» انگیزه‌ای شد که مجموعه‌ای جدید را با محتوا و چارچوبی تازه و به‌روز تدوین کنم تا مسیری تازه در آموزش و فراگیری هر چه اصولی‌تر و علمی‌تر این هنر، پیش روی هنرآموزان و هنرجویان قرار گیرد. در مجموعه جدید، ضمن رفع نواقص دوره سه جلدی قبلی، در نگارش برخی علائم و نشانه‌ها تجدید نظر شده و تمرینات و مطالب متفاوت و متنوع بیشتری جهت افزایش سطح درک و میزان تسلط هنرجویان بر اجرای ریتم‌ها ارائه گردیده است. علاوه بر این، برای علاقه‌مندان خارج از کشور نیز توضیحات به زبان انگلیسی در کتاب‌ها، و به چند زبان دیگر در سایت www.thedaf.com ارائه شده تا مشکل تفاوت زبانی مانع یادگیری ایشان نشود. مجموعه جدید به نیت «هفت شهر عشق» عطار نیشابوری در هفت مجلد پیش‌بینی گردیده:

گفت ما راهفت وادی دره است چون گذشتی هفت وادی، در که است
وانیاد در جهان زین راه کس نیست از فرنگ آن آگاه کس

جلدهای اول و دوم به دوره مقدماتی، جلدهای سوم و چهارم به دوره متوسطه، جلدهای پنجم و ششم به دوره پیشرفته، و جلد هفتم به دوره عالی اختصاص دارد. جلد هفتم به گونه‌ای نوشته شده که بتوان بحث را به پایان رساند، و گر نه نوازندگی دف و تنوع ریتم را منتهایی نیست و نوازنده با اتمام کتاب هفتم «شاید» پی به معنای ژرف این بیت از مولانا ببرد که فرمود:

هفت شهر عشق را عطار گشت ما هنوز اندر خم یک کوچه ایم

آرزوی قلبی‌ام این است که تلاش‌هایی از این دست بتواند گامی در جهت جهانی‌سازی این ساز باشد تا بشریت از نوای دل‌انگیز آن بهره‌مند گردد.

در پایان بر خود واجب می‌دانم از همه عزیزانی که در جهت آماده‌سازی جلد دوم این مجموعه تلاش نموده‌اند تشکر و قدردانی نمایم، به ویژه از مینو رضایی به خاطر هم‌فکری در ترتیب ارائه تمرینات، پرهام صارمی به خاطر مدیریت آماده‌سازی، امیرحسین توسلی، احسان امامی به خاطر نت‌نگاری، شهروز محرم‌پور به خاطر صفحه‌آرایی، کورش بابایی به خاطر تهیه عکس‌ها و طراحی جلد، و دوست عزیزم جناب آقای سعید علیمیرزایی به خاطر ترجمه متون به زبان انگلیسی و همکاری در انتشار این کتاب. امید که مورد قبول عزیزان قرار گیرد.

مسعود حبیبی

بهار ۱۳۹۵

چند نکته بسیار مهم:

- با توجه به تسلطی که هنرجویان تا این مقطع در اجرای اشاره چپ پیدا کرده‌اند، اگر روی ضربه‌ای با دست راست اشاره چپ نوشته نشده ولی می‌توان اشاره را اجرا کرد، منعی نیست.
- برای تمرین بیشتر روی پیش ضربه چپ می‌توانید در کل تمرینات کتاب به جای اشاره چپ، پیش ضربه چپ را به کار ببرید.
- برای تسلط بر اجرای ریتم‌ها با انگشتان چهار در هر دو دست می‌توانید از همه تمرینات کتاب استفاده کنید: به جای ضربه بک انگشت ۴ دست راست و به جای ضربه چپ انگشت ۴ دست چپ را در همه ناحیه‌ها بزنید.
- در جایی که علامت افت حلقه روی نتی استفاده شد و در انتهای جمله‌ای در برگشت نیاز به اجرای حلقه بر روی همان نت نباشد، علامت خیز را نمی‌گذاریم. بدین معنی که در برگشت، ریتم مربوطه بدون اجرای خیز و افت حلقه انجام می‌شود.

Key Notes:

- Since at this stage you are supposed to have mastered ornamental touch with the left hand (left touch grace), play the technique wherever possible, no matter if the sign for ornamental touch with the left hand is written on a right-hand stroke or not.
- For more practice on pre-stroke with the left hand you may replace ornamental touch with the left hand with pre-stroke with the left hand throughout the book.
- To master playing rhythms with the 4th finger of both hands, replace Bak stroke with the 4th finger of the right hand and Left stroke with the 4th finger of the left hand throughout the book. Play in all areas.
- If the fall symbol is used on a note but there is no need for playing ringlets on the same note in repetition at the end of phrase, we do not use the rise symbol. In other words, the relevant rhythm shall be played without any rise and fall of ringlets in repetition .

میزان لنگ (مختلط):

از اجتماع ۲ یا چند میزان که تعداد ضرب آن‌ها زوج و فرد باشد و شکل ضرب همسان داشته باشند میزان لنگ یا مختلط به وجود می‌آید.

مثال: $2/4 + 3/4 = 5/4$
 این میزان از دو قسمت نامساوی ۲ ضربی و ۳ ضربی تشکیل گردیده
 که می‌توان آن‌ها را به صورت‌هایی که در مثال نشان داده شده اجرا نمود.
 ۳ + ۲ یا ۲ + ۳

میزان ۵/۴ یک میزان لنگ ساده است، زیرا هر ضرب آن به ۲، ۴ یا ۸ قسمت مساوی قابل تقسیم می‌باشد.

Irregular (Complex) Time Signature:

An irregular or complex time signature is a combination of 2 or more bars with even and odd number of beats of the same shape of note.

Example:

$$2/4 + 3/4 = 5/4$$

$$3/4 + 2/4 = 5/4$$

This bar is composed of 2 unequal duple and triple time parts which can be played as follows:

2 + 3 or 3 + 2

Five-four time signature (5/4) is a simple irregular time signature because each beat can be divided into 2, 4 or 8 equal parts.

Andante ♩ = 104

3 5/4 *f* 1 , 2 1 , 2 3 1 o , o 2 1 o , o 2 3

4 5/4 *f p f p f*

5 5/4 *f*

A Piece / قطعه

6

The musical score consists of seven staves. The first staff is marked with a '6' in a grey box and a '5/4' time signature. The music is written in treble clef. The first staff begins with a forte (*f*) dynamic. The second and third staves continue the melodic line. The fourth staff features a dynamic shift from *f* to piano (*p*) and back to *f*. The fifth and sixth staves continue the piece. The seventh staff concludes with a dynamic shift from piano (*p*) to forte (*f*).

A diagram of a tremolo exercise on a five-line staff. It shows a sequence of notes: a dotted quarter note on the second line, followed by eighth notes on the second, third, and fourth lines. Above the second and third notes are 'v' marks, indicating vibrato or a specific articulation.

یادآوری برای تمرین ریز
Reminder: Tremolo Exercise

۶/۴ میزانی است که در تئوری موسیقی ۲ ضربی ترکیبی تعریف شده که هر ضرب آن یک ♩ (سفید نقطه‌دار) است. اگر این میزان را کند اجرا کنیم در واقع ۶/۴ به صورت ۶ ضربی ساده درک می‌شود.

In music theory, six-four (6/4) is defined as a compound duple time signature where each beat is a dotted half note (minim) (♩). If we play the 6/4 time slowly it will be perceived as a simple 6-beat time.

Andante $\text{♩} = 88$

1 6 0, 0 1 2 3 , 0 4 , 5 6 0, 0

7 $\text{♩} = 6/4$

8 $\text{♩} = 6/4$

۱- در این تمرین هر سیاه به دلیل اجرای آهسته، قوت یک ضرب را پیدا می‌کند. در درس حاضر ۶/۴ به صورت ۶ ضربی ساده مطرح شده است.

1- In this exercise each quarter note (crotchet) has the power of a beat because it is played slowly. In these lessons, the 6/4 time is considered as a simple 6-beat time signature.